

Energistyrelsen
Sendt på mail: ens@ens.dk
kopi til: tsa@ens.dk
j.nr. 2019-86318

17. november 2020

Dansk Skovforenings hørings svar til Lov om ændring af lov om fremme af vedvarende energi, lov om elforsyning, biobrændstofloven og forskellige andre love (delvis implementering af direktiv om fremme af anvendelsen af energi fra vedvarende energikilder) – Journalnummer: 2019-86318

Dansk Skovforening takker for muligheden for at kommentere på udkastet til lovforslaget. Vi har noteret at Dansk Skovforening ikke fremgår af listen over eksterne ikke ministerielle høringsparter og ønsker at blive føjet på listen i forhold til kommende høringer i forhold til bekendtgørelse og håndbog.

Indledningsvist vil vi gerne pointere, at vi bakker op om implementeringen af de besluttede bæredygtighedskriterier for træbiomassen i VE-direktivet. Vi har i dag en frivillig brancheaftale, der netop har til formål at sikre bæredygtighed. Mange af elementerne fra brancheaftalen går igen, men der er også kommet nogle uhensigtsmæssige punkter til. Det gælder fx definitionen på restprodukt fra skoven, og det foreslåede krav om en diametergrænse på 20 cm. Det kommer vi nærmere ind på senere.

Vi er klar over, at der foreligger en politisk aftale om at overimplementere VE-direktivets krav, hvilket VE-direktivet også åbner mulighed for. Vi mener stadig, at de lovgivningsmæssige krav burde holde sig til at implementere direktivets krav. De supplerende danske krav mener vi løses bedre via frivillige aftaler, som brancheaftalen er et eksempel på. Det vil på sigt give en større fleksibilitet og mulighed for tilpasning.

Selve lovforslaget indeholder ikke konkrete bæredygtighedskrav, men bemyndiger Klima- Energi- og Forsyningsministeren til at fastsætte bæredygtighedskrav og regler for deres overholdelse og kontrol. Det fremgår af bemærkningerne til lovforslaget i afsnit 3.6, at der skal udarbejdes en bekendtgørelse og håndbog, som nærmere beskriver opfyldelse af bæredygtighedskrav for træbiomasse.

Vi er bekymrede over at Klima- Energi- og Forsyningsministeren får så store beføjelser til at ændre på kravene via bekendtgørelse og ikke mindst håndbog. Vi har noteret os, at det af lovbemærkningerne fremgår at ændringer skal godkendes af aftaleparterne eller via bekendtgørelse. Vi finder det vigtigt, at der er krav om politisk behandling, hvis der indføres stramninger i forhold til det, der fremgår af den nuværende politiske aftale.

Kravet om at rester fra træindustrien skal opfylde bæredygtighedskravene mener vi bør udgå. Reguleringen bør følge primærproduktet. Der er tale om et reelt restprodukt af produktionen fx savsmuld, og der findes ikke nødvendigvis alternativ anvendelse.

Der er i EU-regi udarbejdet materiale, der gennemgår om landene opfylder bæredygtighedskravene fra VE-direktivet. Det fremgår at det hidtidige arbejde, at Danmark opfylder kravene for bæredygtighed. EU kommissionen er ved at udarbejde en vejledning til de enkelte lande i forhold til implementering af VE-direktivets 5 nye bæredygtighedskrav for træbiomasse fra skov. Vi anbefaler, at Danmark følger denne vejledning for den del der vedrører VE-direktivets krav.

Det er relevant i den kommende bekendtgørelse og håndbogen tydeligt at skelne mellem hvad der er EU krav, og hvad der er danske krav. Det samme gør sig gældende i forhold til definitioner. Fx mener vi, at et restprodukt fra skoven kan beskrives som træbiomasse, der ikke kan anvendes/afsættes til produkter med en højere værdi/længerevarende klimagevinst i form af mere varige træprodukter. At Danmark så ønsker, at kun en særlig fraktion af restprodukterne anvendes til energiformål, hvis der ikke findes tilstrækkelig dokumentation for bæredygtig drift og derfor indsætter et diameterkrav som sidste mulighed, har ikke noget med definitionen af restprodukter fra skovbruget at gøre.

Tekstnære kommentarer til loven

§ 1 Nr. 13 - §56c i Lov om fremme af vedvarende energi (s. 3)

Der henvises til at ministeren fastsætter regler, der overholder de til enhver tid gældende bæredygtighedskriterier. Det er ikke tydeligt hvilke bæredygtighedskriterier der her henvises til, men vi formoder, at det som udgangspunkt henviser til udefrakommende krav/opdateringer i VE-direktivet, der implementeres og at andre krav skal behandles politisk før de indføres. Ud fra bemærkningerne til loven formodes det, at det er de af EU fastsatte.

I Stk. 2 nævnes importerede eller nationalt producerede træpiller, træbriketter eller brænde. Hvorfor sondring mellem importeret og nationalt produceret?

§2 i Lov om bæredygtige biobrændstoffer og om reduktion af drivhusgasser (s. 6)

Definitionen på restprodukt (punkt 12) er ikke rummende for skovbrug. Der står, at processen ikke må være bevidst ændret, hvis der er tale om et restprodukt. I skovbruget er det muligt at genere ekstra biomasse i kulturernes unge år ved at anvende fx powerkulturer, ændret træartsvalg, højere plantetal og tilplantning af spor. Det er vigtigt at denne definition ikke kommer til at spænde ben for det på sigt.

Der er i punkt 13 en definition på restprodukter fra skov som anvender begrebet restprodukt. Her er det vigtigt, at fx powerkulturer anerkendes som et produkt, der må anvendes til energiformål. Powerkulturer er en driftsform, hvor der med træartsvalg, plantetæthed og plantning i spor fremdyrkes en større vedmasse i de tidlige år, som kan anvendes til flisning.

Tekstnære kommentarer til lovbemærkningerne

2.1.6.2 (s. 42)

Første sætning bør ændres til: Brug af skovbiomasse til energi kan *både* have negative og *positive* effekter på biodiversiteten. Fx kan mere lys til skovbunden og træerne gavne dyre- og planteliv og er vitalt for at bevoksningen kan udvikle sig til store dimensioner, som kan anvendes i bygge- og møbelindustrien senere.

Det fremgår, at internationalt og nationalt udlagte naturbeskyttelsesområder, herunder vådområder og tørvemoser beskyttes. Det er vigtigt at dette tolkes korrekt, så der stadig kan udtages træbiomasse fra områderne, men selvfølgelig i respekt for udpegningerne og den påvirkning driften kan have på biodiversiteten. Det er værd at bemærke, at der ligger en stor del produktionsskov i de udpegede Natura 2000-områder, som skal sikres fortsat drift. Det fremgår tydeligt af EU's vejledning for Natura 2000 i skov, at en fortsat drift skal være mulig såfremt det fortsat er muligt at opnå eller opretholde en gunstig bevaringsstatus. Det er der taget hånd om i den danske implementering, hvor vi har anmeldeordningen (skovlovens §17) og de udarbejdede Natura 2000-planer og -handleplaner.

Det ville være betryggende, om der et sted stod, at Danmark som helhed kan betragtes som et kildeområde (s. 43).

S 89 bør der i sidste afsnit stå ... Det skal således sikres, at den anvendte biomasse er bæredygtig. Den er vel enten bæredygtig eller ikke bæredygtig, der er ikke tale om gradbøjning.

I forhold til dokumentation s. 93 mangler der at blive nævnt, at alternativ dokumentation også kan anvendes.

Kommentarer til nr. 13 (side 146)

Det fremgår s. 152, at der stilles krav om at særligt værdifulde områder identificeres og beskyttes, og at der tages hensyn til særlige arter. Det specificeres, at særlige arter forventes at være rødlistearter og tilsvarende lister i andre lande. Der stilles spørgsmål til hvorvidt den danske rødliste er retvisende, idet den også har medregnet dd-arter (arter der mangler oplysninger om) som truede. Der ligger netop ubesvarede spørgsmål om det til ministeren. Vi anbefaler, at det vurderes nærmere hvilke arter, der konkret skal beskyttes for og hvordan de skal erkendes i skoven i stedet for blot at sige rødlisten.

Det er ikke lykkedes at finde en nærmere beskrivelse af hvordan særligt værdifulde områder defineres. Der findes allerede en fortolkning i brancheaftalen, og det formodes, at det er tilsvarende den. Det er vigtigt, at der ikke kommer en tolkning om at fx Natura 2000-arealer er særligt værdifulde områder, og at der så ikke kan produceres biomasse i de områder jf. indledende

kommentar om Natura 2000. I stedet vil vi foretrække, at der henvises til skovlovens § 25 om naturmæssigt særlig værdifulde skovarealer.

Det fremgår endvidere på side 152, at det særlige danske klimakrav skal bidrage til, at kulstoflagre ikke går tilbage på kortere og mellemlangt sigt. Kortere sigt bør udelades eller defineres nærmere (også de tilsvarende sætninger andre steder i dokumentet), idet det grundet fx skæv aldersfordeling kan give mening at fælde mere end tilvæksten i perioder. Det kan være områder, hvor der fx er sygdomsangreb, stormfald eller hvor der er plantet mange nåletræsskove samtidig, som nu er hugstmoden. Efterlades disse bevoksninger for længe kan de gå i opløsning hvorved det træ, der skal gå til bygningstræ ender med at miste sin kvalitet og ende som træ til energi. Det er derfor vigtigt, at kort ikke tolkes for rigtigt.

Rester fra skovbrug beskrives som hugstrester i form af toppe og grene og tyndingstræ. Det fremgår, at det forventes, at der fastsættes regler i bekendtgørelsen for dokumentation, og der er beskrevet to måder at dokumentere det på. Det er vigtigt at pointere, at det er muligt at anvende stammetræ med en diameter over 20 cm, hvor der er dokumentation for bæredygtig skovdrift. Der kan være mange årsager til at det er bæredygtigt at anvende større diametre fx konvertering af contortafyrplantager til løvtræbevoksninger eller produktiv nåleskov. Kravet om, at der ikke må anvendes stammetræ over 20 cm ser vi udelukkende anvendt som den sidst mulige sorteringsmåde, som ikke bygger på restbegrebsdefinitionen. Det er positivt, at det af lovbemærkningerne fremgår, at f.eks. skadet/splintret træ, stormfald, barkbilleangreb eller sygdom kan undtages disse krav.

Energistyrelsen har tidligere henvist til en illustration omkring anvendelsesmuligheder, hvor det kun er ved dimensioner over 20, at der kan findes en alternativ anvendelse (Her er der selvfølgelig tale om kvalitetstræ, der ikke er skadet eller træarter som industrien ikke finder anvendelse for). Vi vil henlede opmærksomheden på, at der er tale om en skematisk illustration, og at der er tale om brystdiameter og dermed ikke roddiameter. Hvilken diameter henvises der til i lovforslagets noter?

Det bliver svært at dokumentere en diametergrænse for hugstrester. Det giver ikke mening at lave flis af et produkt som en træindustri vil betale mere for, heller ikke selvom det er under 20 cm. Et eksempel på hvor diameteren ikke spiller ind er, når vi skal konvertere en Contortafyr bevoksning til hjemmehørende træarter. De kan have diametre på 35 cm og være kernesunde og vitale, men der er ikke nogen mulighed for afsætning af træet til industrien på grund af den vedmæssigt ringe kvalitet. Hvis det ikke må afsættes til energi er eneste alternativ at brænde det på arealet. Så er det alt andet lige bedre at anvende det til energi og dermed substituere kul og gas. Et diameterkrav kan også gå hårdt ud over en fornuftig forvaltning af blandskov, hvor der ofte er træarter, som industrien ikke ønsker at aftage, men som forvaltningsmæssigt skal fjernes for at få en god kvalitet på andre træer. Det kan ende med en forarmning af artsdiversiteten, hvis man skal sørge for at alle ikke "industrivenlige" træer skal fældes inden de når 20 cm i diameter.

Vi erkender, at det er svært at lave en simpel konsistent definition, da den fagligt set i bund og grund skal bygge på kvalitet og afsætningsmuligheder frem for diameter. Vores pointe er, at diameterkravet ikke skal fremstå som en del af definitionen af restprodukter fra skovbrug, men

kan anvendes som en sidste mulighed i forbindelse med dokumentation om et restprodukt er mindst klimavenligt og kun i tilfælde hvor der ikke findes anden dokumentation. Det bør ikke skrives på en måde så restprodukter fra skovbrug generelt ender med at blive defineret ud fra en bestemt diameter og overføres i andre sammenhænge.

På side 155 fremgår det, at træbiomasse fra ikke-skov fx læhegn og små træbevoksede arealer i det åbne land også skal opfylde kravene til bæredygtighedskriterier og drivhusgasemissioner. Der er meget andet træ fra ikke skov fx pleje langs infrastruktur og parkpleje. Her kan det også blive svært at levere den fornødne dokumentation ligesom ved andre typer ikke-skov. Det bør overvejes, om ikke et dokumentationskrav for ikke-skov udskydes, til der er et system, som kan håndtere dokumentationen. Der vil nok blive tale om en procescertificering/dokumentation, idet det ikke er realistisk med en arealcertificering for mange af arealerne.

Det er vigtigt, at der også bliver mulighed for alternativ dokumentation ud over arealcertificeringerne, som det også er lagt op til på side 158.

Det fremgår på side 159, at håndbogen løbende vil blive holdt ajour og følge nye regler vedtaget af EU-Kommissionen. Hvordan bliver disse ændringer formidlet til erhvervet?

Med venlig hilsen

Ditte Galsgård